

INVESTIGAR PER ESCRIURE. “LA DIVISIÓ AZUL”. (1941-1943)

Reproducció d'una fotografia de les tombes de dos soldats espanyols de la *División Azul*
[20– 30 de novembre de 1941].

Autor: No identificat.

ANC1-555-N-541. Codi doc. ANC@ula: 4320

Nom alumne/a:	
Grup / Matèria:	
Data:	

1. PRESENTACIÓ DE L'ACTIVITAT

Què representa aquesta imatge?

Us proposem un treball d'indagació per esbrinar el significat de la fotografia i la presentació dels resultats en un article a la revista escolar.

Amb aquestes activitats es treballaran objectius curriculars relacionats amb el coneixement de la Segona Guerra Mundial i del Franquisme, així com competències relacionades amb la recerca, especialment pel que fa a l'anàlisi de fonts i l'assoliment de la mentalitat crítica.

2. INVESTIGUEM PER ESCRIURE

2.1. identifiquem el document

Partim de la foto :

On l'hem trobat? Qui l'ha fet? Què representa? De quina data és? Qui n'és l'autor....

La primera informació la trobarem a la fitxa descriptiva del document que ens facilita l'arxiu on es conserva. Aquesta fitxa la localitzarem a partir de la informació que consta en el peu del document

Reproducció d'una fotografia de les tombes de dos soldats espanyols de la División Azul.

[20– 30 de novembre de 1941].

Autor: No identificat.

ANC1-555-N-541. Codi doc. ANC@ula: 4320

- Accediu a l'aplicació ANC@ula (cerca per camps) i escriviu 4320 al camp *Codi document*
- Ompliu una primera fitxa que sintetitzi la informació que heu trobat

[Fitxa d'identificació i descripció de la imatge](#)

[Pautes per omplir la fitxa](#)

- Prepareu la cita del document per tenir-la disposada quan n'hagueu de fer referència en el text que elaborareu

[Com citar documents d'arxiu](#)

2.3. Identifiquem els personatges i les institucions. Qui és qui?

- Qui són els soldats?

Busqueu a internet els noms dels personatges que apareixen a la fotografia i resumiu la informació obtinguda en els quadres que teniu a continuació.

És possible que trobeu fonts que us ofereixin dades diferents sobre la mateixa qüestió, si és així afegiu-les i contrasteu la fiabilitat de les fonts.

Juan Segura Corrochano		Font	Fiabilitat de la font
Any de naixement			
Lloc de naixement			
Data de mort			
Lloc de mort			
Grau/càrrec dins de l'exèrcit			
Observacions			

Juan Casas Aguirre		Font	Fiabilitat de la font
Any de naixement			
Lloc de naixement			
Data de mort			
Lloc de mort			
Grau/càrrec dins de l'exèrcit			
Observacions			

- Què és la División Azul?

En obrir la fitxa del document que heu cercat a ANC@ula, veureu que consta el nom de la *División Española de Voluntarios*, que és el nom oficial de la *División Azul*.

Cliqueu sobre el símbol per accedir a informació sobre aquesta institució

Descriptors temàtics

- Col·laboracionisme
- Feixisme
- Segona Guerra Mundial (1939-1945)
- Voluntaris

Descriptors onomàstics

- División Española de Voluntarios

2.3. Contextualitzem el document

Ara, fixeu-vos en el context documental de la imatge, és a dir, on l'hem trobat?

- En quin fons documental es localitza?

Consulteu la [descripció del fons documental](#) i descriuiu la institució que ha produït el fons (a què es dedica, qui en forma part...). Us serà útil la informació que apareix en l'apartat "àrea de context"

- És coherent amb la resta dels documents del fons? Què us diu el fet de trobar aquesta imatge dins d'aquest fons documental?

2.4. Ampliem el focus per entendre

En general, què sabem dels voluntaris de la *División Azul*? Cerquem fonts que ens permetin abastar la nova perspectiva

- Consulteu altres documents a través de l'aplicació ANC@ula fent una cerca pel nom de la institució.

Per fer-ho, poseu el nom de la institució (*División Española de Voluntarios*) al camp *Descriptor Onomàstic*. Cliqueu sobre cadascun dels títols per obrir la fitxa del document

ANC / CENTRO ESPAÑOL DE MOSCÚ (AGE)		
2 (4320)	Reproducció d'una fotografia de les tombes de dos soldats espanyols de la División Azul	[20/11/1941 - 30/11/1941]
ANC / ANTONIO CORREA VÉGLISON		
1 (4315)	Correspondència. Lletres F. "Falange. Barcelona".	1942 - 1943
2 (4316)	Correspondència. Lletres T-Z. "General".	1942 - 1943
3 (4317)	Correspondència. Lletres F. "Falange. Barcelona".	30 de juliol de 1943
4 (4321)	Correspondència. Lletres F. "Falange. Barcelona".	9 de juliol de 1943
5 (4324)	Correspondència. Lletres F. "Falange. Barcelona".	23 d'agost de 1943
6 (4318)	Correspondència. Lletres SE. "General".	3 de desembre de 1942
7 (4322)	Correspondència. Lletres SE. "General".	3 de desembre de 1942
8 (4323)	Correspondència. Lletres SE. "General".	3 de desembre de 1942
ANC / JOSEP VIVÓ I LLUPIÀ		
1 (4319)	Correspondència rebuda per José i Avelina Vivó i Llupià de Victorià Freixa i Marsal, capellà i tinent a la División Azul destinat al front rus.	11 de desembre de 1942
2 (4325)	Correspondència rebuda per José i Avelina Vivó i Llupià de Victorià Freixa i Marsal, capellà i tinent a la División Azul destinat al front rus.	27 d'octubre de 1942.
3 (4326)	Correspondència rebuda per José i Avelina Vivó i Llupià de Victorià Freixa i Marsal, capellà i tinent a la División Azul destinat al front rus.	4 d'octubre de 1942.
4 (4327)	Comunicació a Josep Vivó, per part del provicariat del Ministerio del Ejército, de la mort en combat de Victorià Freixa i Marsal.	24 de març de 1943

Avis legal | Accessibilitat | Sobre nencat | @ Generalitat de Catalunya

2.5. Ens organitzem en grups col·laboratius

Es tracta de cercar en els documents la informació que ens permeti donar resposta a les preguntes següents:

- Per què s'ofereixen com a voluntaris? Quins ideals defensen? Amb quins partits u organitzacions polítiques se'ls relaciona?
- El règim franquista promou d'alguna manera la participació en la *División Azul*? Obtenen compensacions? Quines?
- Com és l'experiència de la guerra per a aquests joves? Com ho viuen a nivell personal?

Cadascun dels grups quals triarà un dels tres blocs de preguntes i les treballarà a partir dels documents.

Les respostes es consensuaran dins de cadascun dels grups.

Si es localitza informació corresponent a un altre grup de preguntes, ho assenyalaran al grup corresponent per què ho tingui en compte.

2.6. Avaluem les fonts

- Abans de prendre nota de la informació que us aporten, cal valorar les fonts. (És fiable?, autèntica, significativa?...)

Exemple de graella d'avaluació de la font:

Referència doc	Autenticitat	Context documental	Fiabilitat	Observacions
4315	Segell, signatura autògrafa	Fons Correa Véglison (Governador civil de Barcelona i cap provincial del Movimiento)	És fiable. És objectiu. No té indicis d'haver estat modificat.	Informació parcial, només és una mostra

1. Anoteu la referència dels document consultats (per ex. Codi doc ANC@ula), i per a cadascun d'ells:
2. Assenyaleu els elements que garanteixen la seva autenticitat (és allò que sembla ser? Ens aporta elements que ens portin a deduir que és autèntic?)
3. Relacioneu el document amb el seu context documental (en quin fons l'he trobat? Quina informació ens aporta aquesta localització?)
4. Valoreu la fiabilitat de la informació que aporta (pot mostrar un punt de vista parcial? Pot ser incomplet?)
5. Disposeu sempre un apartat d'observacions per fer-ne una valoració global

- Són suficients aquestes fonts per donar resposta a les preguntes plantejades? Per què?

--

- Quines fonts caldria aconseguir per poder donar resposta a les preguntes plantejades?

--

- A quines preguntes et responen aquestes fonts? Acordeu tres preguntes

1	
2	
3	

2.7. Recollim la informació i la sintetitzem

- Cadascun dels grups s'encarregarà de sintetitzar la informació en relació a una de les preguntes, prenent nota de la referència del document on ha obtingut la informació

Exemple de taula de síntesi:

Pregunta	Informació	Font (codi del document)
1	xxx	4315

2.8. Elaborem la informació

És possible que ens apareguin contradiccions entre la informació aportada per les diferents fonts. Si és el cas, caldrà prendre nota d'aquestes contradiccions i mirar d'analitzar-les.

- Contrasteu la veracitat de la informació (coincideix la informació que em donen les diferents fonts sobre una pregunta?). Assenyaleu-ho amb els símbols ✓ / ✗

Exemple de taula de contrastació:

Pregunta	Informació	Font (codi document)	Contrastació (✓/✗)
1	xxx	4315	

- Si apareixen contradiccions en la informació que ens aporten les diferents fonts (✗), intenteu explicar la raó de la diferència

- Reviseu la fitxa de descripció de la fotografia que heu fet en iniciar l'activitat i, si cal, corregiu-la.
- Reflexioneu. A partir de la informació recollida, sobre les següents qüestions:
 - Quines motivacions podien tenir aquests nois per anar de voluntaris a la guerra, quan tot just acabaven de sortir de la Guerra Civil?
 - Quins eren els seus ideals?
 - Quin rol va representar Espanya en la Segona Guerra Mundial?
 - Què va significar la *División Azul* per a Espanya en el context europeu?
 - I, finalment, què signifiquen aquestes dues tombes per nosaltres avui?

3. COMPARTIM ELS RESULTATS DE LA RECERCA I LA POSEM A PROVA

- Poseu en comú les respostes:
 - Anoteu primer els punts en què coincideu entre els diferents grups
 - Per als punts en què no coincideu, analitzeu el procés emprat per obtenir la informació i mireu d'explicar per què heu arribat a conclusions diferents. Corregiu, si cal, i consensueu totes les respostes.

4. ELABOREM EL TEXT

- Redacteu un correu adreçat a l'Arxiu que conserva la fotografia per sol·licitar l'autorització per la publicació de la imatge.
Si decidiu incorporar altres fotografies, haureu de sol·licitar també l'autorització a l'entitat que la gestioni (per al cas dels documents de text que es treballen en aquesta activitat, no és necessari fer aquesta sol·licitud).
- Redacteu l'article, basant els vostres arguments en les fonts consultades, i mirant de donar resposta a les preguntes següents
 - Quines motivacions podien tenir aquests nois per anar de voluntaris a la guerra, quan tot just acabaven de sortir de la Guerra Civil?
 - Quins eren els seus ideals?
 - Quin rol va representar Espanya en la Segona Guerra Mundial?
 - Què va significar la *División Azul* per a Espanya en el context europeu?
 - I, finalment, què signifiquen aquestes dues tombes per nosaltres avui?

Recordeu de [citar correctament els documents](#) i de construir correctament les vostres [argumentacions](#)